

> Retouradres: Postbus 16275 | 2500 BG | Den Haag

Aan
Ministerie van Buitenlandse Zaken
Directie Afrika

Directie Dienstverlening

Afdeling Expertise

Team Onderzoek en Expertise
Land en Taal

Infolijn

www.ind.nl

Contactpersoon

Secretariaat

Datum

29 juni 2020

Ons kenmerk

2958424

Bijlagen

--

Datum 29 juni 2020

Betreft Terms of Reference voor algemeen ambtsbericht Turkije

Geachte

Hierbij zend ik u, onder verwijzing naar de afspraken tussen het Ministerie van Justitie en Veiligheid en het Ministerie van Buitenlandse Zaken, een overzicht met aandachtspunten die door de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid en de uitvoeringspraktijk van de IND bespreking behoeven in het door u uit te brengen ambtsbericht met betrekking tot de algemene situatie in Turkije.

Ik verzoek u een zo recent mogelijke beschrijving te geven van de huidige situatie in Turkije sinds september 2019.

Deel 1 Politieke en veiligheidssituatie biedt informatie om een beoordeling op basis van artikel 15C van de Kwalificatierichtlijn mogelijk te maken. Het is daarbij van belang dat vooral duidelijk wordt wat de gevolgen zijn voor de veiligheidssituatie/mensenrechten. Deel 2 Identiteit, documenten en nationaliteit is bedoeld om het vaststellen van de identiteit en nationaliteit te vergemakkelijken, mede ook met het oog op eventuele terugkeer en om te kunnen beoordelen of wellicht sprake zou kunnen zijn dat iemand in aanmerking komt voor een buiten schuld vergunning. Deel 3 Mensenrechten gaat om onderwerpen die van belang zijn voor een toetsing of iemand als vluchteling wordt aangemerkt of dat er sprake is van een reëel risico op schending van artikel 3 EVRM. Deel 4 Vluchtelingen en ontheemden is vooral van belang voor de beoordeling of er sprake is van een verblijfs- of vestigingsalternatief. Deel 5 Terugkeer ziet op gerelateerde onderwerpen.

De onverminderd hoge instroom van asielzoekers uit Turkije en de verschillende ontwikkelingen in Turkije voor bepaalde groepen en minderheden zorgt ervoor dat het ministerie gebaat is bij zo compleet en recent mogelijke informatie over onderwerpen waar de asielverzoeken op zien en die deze raken.

Ik verzoek u de onderstaande onderwerpen te behandelen en in uw ambtsbericht expliciet melding te maken van relevante, reeds door u geschreven openbaar gemaakte (deel)ambtsberichten over Turkije. Input van maatschappelijke relevante organisaties is betrokken bij de totstandkoming van deze brief.

1. Landeninformatie

1.1. Politieke ontwikkelingen

Datum
29 juni 2020

Ons kenmerk
2958424

- 1.1.1. Kunt u de situatie schetsen van de maatregelen die de regering Erdoğan heeft genomen na september 2019? Zijn deze maatregelen in decreten vastgelegd en zo ja, kunt u deze beschrijven? Zijn deze maatregelen gepubliceerd? Worden er nog steeds mensen op basis van eerder gepubliceerde lijsten van personen die verdacht worden van betrokkenheid bij de Gülenbeweging en van personen die betrokken zouden zijn bij de mislukte coup poging gearresteerd?
- 1.1.2. Kunt u een actueel beeld schetsen van de maatregelen die de regering sinds september 2019 genomen heeft ten aanzien van de groep personen die door de regering verantwoordelijk werden geacht voor de coup poging? Op welke manier werden deze maatregelen uitgevoerd en wat waren de directe gevolgen van deze maatregelen?
- 1.1.3. Kunt u een actueel beeld schetsen van de positie van de AK partij, nadat premier Ahmet Davutoğlu en voormalig Minister van Financiën Ali Babacan de AK partij de rug toekeerden en een nieuwe partij begonnen? Welke effect heeft deze afscheiding gehad ten aanzien van de machtspositie van de AK partij?
- 1.1.4. *Situatie van groepen die in de negatieve belangstelling staan*
 - 1.1.4.1. Welke groepen stonden dan wel staan in de negatieve belangstelling van de autoriteiten?
 - 1.1.4.2. Zijn er naast de (vermeende) aanhangers van de Gülenbeweging ook nog andere groepen die in de negatieve belangstelling staan van de Turkse autoriteiten en die eveneens strafrechtelijk worden vervolgd?
 - 1.1.4.3. In hoeverre speelt een verleden bij de Gülenbeweging nog een rol bij de actuele ontwikkelingen, met andere woorden, kan betrokkenheid bij de Gülenbeweging in de tijd vóór de coup ook nu nog leiden tot een negatieve bejegening door de autoriteiten en waaruit bestaat die negatieve bejegening? Kunt u hierbij in het bijzonder ingaan op voormalige studenten van politie-academies, diplomaten en voormalig studenten van Gülen scholen?
 - 1.1.4.4. Maken de autoriteiten binnen de groep (vermeende) Gülenaanhangers onderscheid naar – bijvoorbeeld – de mate van betrokkenheid bij de organisatie en zo ja, welke (onder)verdeling wordt gehanteerd en op welke wijze wordt iedere groep behandeld/bejegend?
 - 1.1.4.5. Leidt betrokkenheid bij de Gülenbeweging in alle gevallen tot strafrechtelijke vervolging? Zo niet, wanneer leidt betrokkenheid bij de beweging tot vervolging? Wat is het risico voor Gülenisten die hun activiteiten pas in het buitenland hebben ontplooid? Wat is de situatie voor personen die zijn vrijgelaten, maar waartegen nog wel een juridisch onderzoek loopt?
 - 1.1.4.6. Kunt u aangeven welke mate van (al dan niet toegedichte) betrokkenheid bij de Gülenbeweging wel of niet tot verhoogde negatieve belangstelling leidt? Zijn er specifieke groepen?
 - 1.1.4.7. In hoeverre is ten aanzien van het al dan niet (strafrechtelijk) vervolgen van (vermeende) aanhangers van de Gülenbeweging sprake van willekeur?

- 1.1.4.8. Op welke wijze worden (vermeende) aanhangers van de Gülenbeweging door medeburgers, zijnde niet-Gülenisten, bejegend?
- 1.1.4.9. Hoeveel ontslagen ambtenaren hebben inmiddels hun baan terug via de OHAL-commissie? In hoeverre worden zij nog vervolgd?
- 1.1.4.10. Kan een (bekend geworden) aanhanger van de Gülenbeweging zich nu staande houden in de Turkse maatschappij? Heeft hij toegang tot onderwijs, huisvesting en medische zorg? Wat zijn de mogelijkheden om in het eigen onderhoud te voorzien (werkgelegenheid)?
- 1.1.4.11. Heeft Turkije om de uitlevering gevraagd van (vermeende) aanhangers van de Gülenbeweging in derde landen? Wat gebeurt er met personen die uit een derde land worden uitgezet naar Turkije?
- 1.1.4.12. Wat is de positie van de familieleden van (vermeende) aanhangers van de Gülenbeweging? Heeft de Turkse overheid jegens hen ook maatregelen genomen? Op welke wijze worden familieleden van (vermeende) aanhangers van de Gülenbeweging door medeburgers, zijnde niet-Gülen, bejegend?
- 1.1.4.13. Worden Gülenverdachten wiens paspoort is geannuleerd en die hun nationaliteit hebben verloren of op een 'zwarte lijst' staan toch als dienstplichtige opgeroepen om hun dienstplicht te vervullen? Zo ja, hebben deze personen de mogelijkheid om hun dienstplicht af te kopen? Indien dit niet mogelijk is, zijn er gevallen bekend dat deze dienstplichtigen, eenmaal in militaire dienst problemen ondervinden vanwege hun (vermeende) Gülenlidmaatschap of betrokkenheid?
- 1.1.5. Kunt u informatie geven over de status van de HDP-partij? Welke implicaties heeft deze status? Indien de HDP nog steeds de status heeft van een legale oppositiepartij, hoe verhoudt zich dat met de diverse invallen bij HDP-partijbureaus en arrestaties en detenties van (prominente) partijleden?
- 1.1.6. In hoeverre kan de oppositie vrij opereren? Kunt u voorbeelden geven van (politieke) besluiten die ertoe geleid hebben dat de oppositie beperkt wordt?
- 1.1.7. Wat is de positie van HDP-sympathisanten en hun familie?
- 1.1.8. Ondervinden betrokkenen bij de Gezipark-protesten uit mei/juni 2013 thans nog problemen vanwege die betrokkenheid en hoe uit zich dat?

Positie van vermeende PKK-aanhangers en hun familie

- 1.1.9. Wat is de positie van vermeende PKK-aanhangers en hun familie?

1.2. Veiligheidssituatie

- 1.2.1. Kunt u beschrijven in hoeverre de veiligheidssituatie in Turkije is veranderd sinds de beschrijving ervan in het laatste algemeen ambtsbericht van oktober 2019 en is er een verschil tussen de situatie in de steden en die op het platteland? Wat is de huidige situatie in het zuid-oosten van Turkije? Hoe is de wederopbouw tot stand gekomen in steden als Şırnak, Nusaybin, Cizre, Diyarbakır na 2016? In hoeverre zijn burgers teruggekeerd naar deze steden?

2. Identiteit, documenten en nationaliteit

- 2.1. Hoe is te zien of een paspoort geannuleerd is? Krijgen de paspoorthouders altijd bericht en in welke vorm?
- 2.2. In hoeverre kan een persoon die in de negatieve belangstelling staat van de Turkse autoriteiten zijn paspoort vernieuwen?

Directie Dienstverlening

Afdeling Expertise

Team Onderzoek en Expertise
Land en Taal

Datum

29 juni 2020

Ons kenmerk

2958424

- 2.3. In hoeverre kan iemand die in de negatieve belangstelling staat van de Turkse autoriteiten en wiens paspoort is geblokkeerd/geannuleerd legaal uitreizen? In hoeverre kan men een e-devlet code vernieuwen vanuit het buitenland? In hoeverre gelden hierin beperkingen?
- 2.4. Naar aanleiding van personen die in de negatieve belangstelling staan van de Turkse autoriteiten: moeten deze personen daadwerkelijk veroordeeld zijn of is een aanklacht genoeg voor een uitreisverbod en/of het ongeldig verklaren van reisdocumenten?
- 2.5. Zijn er categorieën personen ten aanzien van wie Turkije uitleveringsverzoeken uitvaardigt?

Directie Dienstverlening

Afdeling Expertise

Team Onderzoek en Expertise
Land en Taal

Datum

29 juni 2020

Ons kenmerk

2958424

3. Mensenrechten

Kunt u een globaal beeld schetsen van de mensenrechtensituatie met betrekking tot met name de vrijheid van politieke en religieuze levensovertuiging sinds september 2019? In hoeverre heeft de coronapandemie gevolgen gehad voor de mensenrechtensituatie in Turkije?

3.1. Juridische context

3.1.1. Overige nationale wetgeving

Wat zijn tot nu toe de directe gevolgen van deze wijzigingen in de grondwet voor de rest van de nationale wetgeving? (Met deze wijziging wordt voornamelijk het nieuwe presidentieel systeem bedoeld). Heeft deze wijziging in de grondwet met name op de strafwetgeving directe gevolgen?

3.2. Naleving en schendingen

3.2.1. Vrijheid van meningsuiting en mediavrijheid

3.2.1.1. In hoeverre worden uitingen op sociale media gemonitord en door wie? Als er tegen kritische geluiden wordt opgetreden, hoe vindt dat plaats?

3.2.1.2. Zijn er gevallen bekend van personen die zijn veroordeeld op basis van de inhoud van hun weblog, facebook- of twitterpagina of andere (in Turkije gebruikelijke) sociale media in de breedste zin van het woord? Zo ja, welke straffen kregen zij opgelegd en op basis van welk(e) artikel(en) van welke wet(ten) en voor hoe lang? Welke uitingen op sociale media worden in Turkije bestraft en om wat voor straffen gaat het?

3.2.2. Bewegingsvrijheid

3.2.2.1. In hoeverre kan een persoon die in de negatieve belangstelling van de Turkse autoriteiten staat legaal uitreizen? In hoeverre worden er uitreisverboden uitgevaardigd voor personen die in de negatieve belangstelling van de Turkse autoriteiten staan? In hoeverre staat in E-Devlet of UYAP of iemand een reisverbod heeft?

3.2.3. Rechtsgang

3.2.3.1. Kunt u een beeld schetsen van ontwikkelingen in de rechtsgang na september 2019?

3.2.3.2. Kunt u recente informatie geven over (de onafhankelijkheid van) het rechtssysteem ten aanzien van strafrechtelijke vervolging van (vermeende) leden van de Gülenbeweging als ook leden of aanhangers van oppositiegroeperingen? En hoe wordt omgegaan met (vermeende) leden van die partijen/takken, ook in geval van terugkeer uit het buitenland? Hierbij met name zijn eventuele verschillen tussen theorie en praktijk relevant.

3.2.3.3. Welk bewijsmateriaal wendt de Turkse overheid aan om verdachten van betrokkenheid bij de coup strafrechtelijk te vervolgen?

Directie Dienstverlening
Afdeling Expertise

3.2.3.4. Welk bewijsmateriaal wendt de Turkse overheid aan om (vermeende) Gülenaanhangers aan te klagen en strafrechtelijk te vervolgen (op grond van 16 criteria).

Team Onderzoek en Expertise
Land en Taal

3.2.3.5. Zijn er (vermeende) Gülenaanhangers berecht? Zo ja, tot welke straffen zijn zij veroordeeld? Op basis van welke wetten zijn zij veroordeeld?

Datum
29 juni 2020

3.2.3.6. In hoeverre heeft een advocaat die een Gülenverdachte verdedigt, vrijheid in de uitoefening van zijn beroep en lopen advocaten van Gülen-verdachten zelf ook gevaar op strafrechtelijke vervolging? In hoeverre zijn rechters en advocaten in staat om onafhankelijk van de Turkse autoriteiten hun beroep uit te oefenen? In hoeverre moet men een Turkse notariële akte hebben als machtiging voor een Turkse advocaat?

Ons kenmerk
2958424

3.2.3.7. In hoeverre is de bewijsvoering openbaar? Heeft de verdachte en zijn/haar verdediging toegang tot het strafdossier en de bewijsvoering? Worden mensen nog steeds aangeklaagd en / of veroordeeld op basis van anonieme getuigenverklaringen?

3.2.3.8. Zijn er ontwikkelingen in de toegang en het gebruik van het e-Devlet systeem?

3.2.3.9. Zijn er ontwikkelingen in de toegang en het gebruik van het UYAP-systeem (dat onderdeel vormt van e-Devlet)? Hoe worden documenten uit UYAP gemarkeerd? Kunt u iets vertellen over de echtheidskenmerken van UYAP-uitdraaien? Wie heeft hier toegang toe? In hoeverre zijn er beperkingen tot de toegang? Hebben alle advocaten toegang tot het systeem? Heeft een persoon die in de negatieve belangstelling staat van de Turkse autoriteiten, nog steeds toegang tot het UYAP-systeem of zijn er gevallen bekend dat sommige personen deze toegang wordt ontzegd? Als de toegang wordt ontzegd, hoe gebeurt dit?

3.2.3.10. Arrestaties, bewaring en detenties

Kunt u een actueel beeld geven van de feitelijke behandeling van gearresteerden en gevangenen, bijvoorbeeld informatie over de situatie in gevangenissen en vermelding van feitelijke arrestatie, bewaring en detentie van personen die oppositie voerden tegen de regering. In hoeverre is de coronapandemie van invloed op de behandeling van gedetineerden? Kunt u een actueel beeld schetsen van de behandeling van advocaten, activisten en NGO-medewerkers dan met name de medische behandeling en ook met het oog op het coronavirus?

3.2.4. Mishandeling en foltering

3.2.4.1. Zijn er voorbeelden bekend waarbij klachten over het optreden van overheidsfunctionarissen in strijd met de wet niet naar behoren werden opgevolgd?

3.2.4.2. Kunt u een actueel beeld schetsen over mogelijke verdwijningen en ontvoeringen van (vermeend) Gülenisten en of personen die in ander opzicht in de negatieve belangstelling van de Turkse autoriteiten staan?

3.3. *Positie van specifieke groepen*

3.3.1. Leden van oppositiepartijen / politieke activisten

Kunt u een actueel beeld schetsen van de situatie van leden en/of sympathisanten van de Koerdische partij HDP, (vermeende) leden en/of

sympathisanten van de Gülenbeweging en de daaraan gelieerde verschillende beroepsgroepen en instanties, organisaties en instellingen?

Directie Dienstverlening
Afdeling Expertise

Team Onderzoek en Expertise
Land en Taal

3.3.2. Vrouwen

Ik verzoek u een beknopte schets te geven van de positie van vrouwen.

3.3.3. LGBTI

Ik verzoek u een beknopte schets te geven van de positie van LGBTI. Kunt u een beeld schetsen van de gevolgen van de uitspraak van het hoofd van het Directoraat Religieuze Zaken ten opzichte van LGBTI? Kunnen zij bescherming inroepen van de autoriteiten wanneer zij te maken hebben met geweld?

Datum

29 juni 2020

Ons kenmerk

2958424

3.3.4. Dienstplichtweigeraars en deserteurs

3.3.4.1. Ik verzoek u alhier een beschrijving te geven van veranderingen in het systeem van militaire dienstplicht ten opzichte van het Thematisch Ambtsbericht Turkse Dienstplicht van juli 2019.

3.3.4.2. Kan men legaal uitreizen wanneer men de dienstplicht nog moet vervullen of wordt men dan bij de grens tegengehouden?

3.3.4.3. Zijn er ontwikkelingen in de wettelijke strafbaarheid van desertie? Voeren de autoriteiten een actief opsporings- en vervolgingsbeleid tegen dienstweigeraars en deserteurs? Is in geval van strafrechtelijke vervolging op grond van dienstweigering of desertie sprake van een onevenredige of discriminatoire bestraffing of tenuitvoerlegging van de straf wegens ras, religie, nationaliteit, lidmaatschap van een bepaalde sociale groep of politieke overtuiging?

Is er nog steeds sprake van ontheffing van de militaire dienstplicht in verband met homoseksualiteit? Op welke manier moet dit worden aangetoond? Welke gevolgen heeft een dergelijke ontheffing dan?

3.3.4.4. Worden dienstplichtige Koerdische Turken ingezet in Zuidoost-Turkije? Zo ja, wordt van hen verlangd hier te vechten?

3.3.4.5. Zo ja, kunnen dienstplichtigen daar bezwaar tegen indienen of is inzet elders mogelijk?

3.3.4.6. Wat is de bestraffing, indien Koerdische Turken zich verzetten tegen de dienstplicht op die grond of op grond daarvan deserteren?

3.3.4.7. Verloopt inzet van dienstplichtigen in bepaalde regio's volgens een bepaald systeem en zo ja, op welke criteria is deze inzet gebaseerd?

4. Vluchtelingen en ontheemden

4.1. Opvang in de regio

Wat kunt u zeggen over de berichten dat ongeregistreerde Syriërs worden uitgezet naar Syrië?

5. Terugkeer

5.1. Zijn er gevallen bekend waarin Turken die (gedwongen) terugkeren bij aankomst door de autoriteiten worden mishandeld? Zo ja, wat was hun behandeling? Wordt iedereen die terugkeert ondervraagd en/of gecontroleerd bij terugkeer?

5.2. Zijn er leden van specifieke groepen die bij terugkeer meer risico lopen om mishandeld te worden dan leden van andere groepen en zo ja, voor welke groepen geldt dat? Maakt het hierbij uit welk soort document iemand bij zich heeft bij terugkeer?

5.3. *Situatie van Oeigoeren in Turkije*

- 5.3.1. Kunt u een nadere beschrijving geven van de praktische gang van zaken bij het aanvragen van de Turkse nationaliteit door Oeigoeren in Turkije, waarbij Turkije mogelijk als verblijfsalternatief kan dienen?
- 5.3.2. Zijn er gevallen bekend van terugzending van Oeigoeren naar China?
- 5.3.3. Kunnen Oeigoeren in Turkije asiel aanvragen, ander verblijf op humanitaire gronden of verblijf op grond van een specifieke regeling die geldt voor Oeigoeren?
- 5.3.4. Wat is hun positie in Turkije qua werkgelegenheid, huisvesting, gezondheidszorg en scholing, zowel gedurende de periode dat zij verblijf hebben aangevraagd als nadat zij in het bezit van een verblijfsvergunning zijn gesteld?
- 5.3.5. Inzake Oeigoeren die eerder in Turkije verbleven en die naar Turkije terugkeren: Worden zij wedertoegelaten tot Turkije? Is het voor Oeigoeren die verblijf in Turkije hebben nog steeds mogelijk ook de Turkse nationaliteit te krijgen?

Directie Dienstverlening
Afdeling Expertise

Team Onderzoek en Expertise
Land en Taal

Datum
29 juni 2020

Ons kenmerk
2958424

Indien u vragen heeft over bovengenoemde aandachtspunten kunt u contact opnemen met Team Onderzoek en Expertise Land en Taal.

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid
Namens deze,

(Hoofd Team Onderzoek en Expertise Land en Taal)